

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Тернопільської
загальноосвітньої школи

I-III ступенів №8

Тернопільської міської ради

Тернопільської області

Г.М. Підгайна

(Наказ № 67 від 28.08.2024)

Освітня програма
Тернопільської загальноосвітньої школи
I-III ступенів №8
Тернопільської міської ради
Тернопільської області
на 2024-2025 навчальний рік

(I рівень)

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

Тернопільської

загальноосвітньої школи

I-III ступенів №8

Протокол №1

від «27» серпня 2024р.

У 2024-2025 навчальному році організація освітнього процесу в початкових класах ЗЗСО закладів здійснюється відповідно до: Закону України «Про освіту» Закону України «Про повну загальну середню освіту» , Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (зі змінами від 24 липня 2019 р. №688), наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», орієнтуючись на наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2024 р. №1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» та відповідно до оновлених, типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розроблених під керівництвом О.Я. Савченко, яка затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від №2.08.2022 №743-22. Зміст навчальної програм доповнено питаннями цивільного захисту, правилами поведження з вибухонебезпечними предметами.

Освітня програма Тернопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 8 Тернопільської міської ради Тернопільської області І рівня (початкова освіта) розроблена відповідно до даних документів.

Реалізація змісту типових освітніх програм для учнів 1-2-х, 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти здійснюється за допомогою підручників, що мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», їх електронних версій.

З 1 вересня 2024 року максимальна наповнюваність початкових класів державних і комунальних закладів загальної середньої освіти може становити не більше ніж 24 учні (відповідно до частин першої та другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

За умов використання різних форм навчання посилюється значення навчання щодо безпеки в інтернеті.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь, відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма початкової освіти Тернопільської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 8 окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів, спланованих і організованих для досягнення учнями визначених результатів навчання.

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;

- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, логічна послідовність їх вивчення;

- форми організації освітнього процесу;

- деталізований опис інструментарію формувального (поточного) оцінювання;

- перелік і пропонований зміст освітніх галузей;

- очікувані результати навчання учнів, подані в рамках навчальної програми під керівництвом Савченко О. Я. з урахуванням вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти згідно з Державним стандартом початкової освіти і змінами до нього;

- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;

- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання; науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;

- наступності і перспективності навчання;

- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;

- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі наскрізні вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати внутрішньо-предметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»), враховуючи досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання - *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.*

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося 7 років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося 6 років,

можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться 6 років до 1 грудня поточного року.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов (з іншого віку). Освітня програма для них може мати корекційно-розвивальний складник. Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена.

Загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення визначено у річному навчальному плані Тернопільської ЗОШ I-III ст. №8. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти складає 3500 годин/навчальний рік: для 1-х класів - 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів - 875 годин/навчальний рік; для учнів 3-4-х класів - по 910 годин/навчальний рік.

Відповідно до української мови навчання у Тернопільській ЗОШ I-III ст. №8 використовується типовий навчальний план початкової освіти дня закладів загальної середньої освіти з української мовою навчання (додаток).

Освітня програма зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

На основі освітньої програми Тернопільська ЗОШ I-III ст. №8 складає на кожен навчальний рік річний навчальний план з конкретизацією варіативного складника, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантного, так і варіативного складників. Для формування духовної, національно-свідомої особистості на засадах християнської моралі, за рахунок варіативної частини у третіх класах введено факультатив за вибором «Основи християнської етики», а в 1, 2, 4 класах – факультатив за вибором «Наша слава Україна».

У 2-4-х класах початкової освіти здійснюватиметься поділ класів на групи при окремих предметів відповідно до чинних нормативів (української мови, іноземної мови (англійської), інформатики) - відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03,2002 за № 229/6517), листа МОНУ від 18.05.2018 № 1/9-322»Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей, можливість якої передбачена Державним стандартом початкової освіти, затвердженим Постановами Кабінету Міністрів України № 87 від 21 лютого 2018 р., №688 від 24 липня 2019 р.»

Тривалість уроків у закладах освіти становить: у перших класах – 35 хвилин, у других – четвертих класах – 40 хвилин. Заклад освіти може обрати інші, окрім уроку, форми організації освітнього процесу. Вибір має зумовлюватися дидактичною доцільністю, матеріально-технічною базою закладу, підготовкою вчителя та враховувати індивідуальні особливості учнів. Задля реалізації інтегративного підходу у змістовому забезпеченні освітнього процесу, заклад загальної середньої освіти може по-різному комбінувати навчальний час у межах загальної кількості навчальних годин, визначених освітньою програмою.

Учителі початкових класів під час вибору завдання для самопідготовки враховують часові затрати дитини у співвіднесенні з вимогами Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ 25.09.20р. №2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.11.20р. за №1111/35394).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» і змінами до нього години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя.

З метою організації освітнього процесу з урахуванням навчальних можливостей і потреб учнів класу доцільно зберігати гнучкість календарно-тематичного плану протягом року й, за потреби, змінювати терміни опрацювання програмових тем відповідно до результатів засвоєння учнями навчального матеріалу. Водночас під час коригування календарно-тематичного плану необхідно передбачити можливість опанування програмового матеріалу на кінець кожного циклу навчання відповідно до очікуваних результатів освітніх програм закладу освіти. Для цього можна використовувати резервний час програм, що передбачено Державним стандартом початкової освіти (пункт 26) на власний розсуд.

У межах навчальних годин відповідно до освітньої програми виділено час на проведення навчально-пізнавальної практики, екскурсій.

Форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, інтерактивні форми і методи навчання - дослідницькі, інформаційні, проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуативні вправи, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Однією із форм створення психологічно комфортної атмосфери в класному колективі, актуалізації в учнів мотивації до навчальної діяльності є ранкові зустрічі. У 2024/2025 навчальному році доцільно розширити їх змістове наповнення. Під час ранкових зустрічей вчителі знайомлять учнів з правилами дій в період надзвичайних ситуацій, у тому числі в період воєнного часу. Актуальними в цей час є теми особистої безпеки в умовах загрози та виникнення надзвичайної ситуації, користування засобами захисту від її наслідків, вивчення правил пожежної, мінної безпеки та основ цивільного захисту.

На ранкову зустріч вчителі відводять перші 10-15 хвилин навчального дня, що радимо врахувати під час розроблення розкладу дзвінків для 1-4 класів.

Решту часу навчального дня розподілено між уроками та перервами відповідно до кількості годин навчального плану, що є академічними годинами, та тривалості уроків, визначеної у Законі України «Про загальну середню освіту».

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульовального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

У перші тижні навчального року вчителі початкових класів діагностують засвоєння учнями 2,3,4 класів вивченого матеріалу.

У 2022-2023 н.р. оцінювальну діяльність здійснюють відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, що затверджені наказом МОН України від 13.07.21р. №813.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

У 1-4 класах закладів загальної середньої освіти здійснюють формульовальне та підсумкове(річне) оцінювання.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2-х класах підлягають вербальній оцінці(оцінювальне судження), у 3-4-х класах за рішенням педагогічної ради буде застосовуватися рівнева оцінка, яка є оцінювальним судженням із зазначенням рівня результату навчання.

У 2024-2025 навчальному році залишаються актуальними методичні рекомендації, розроблені Міністерством освіти і науки України щодо заповнення класного журналу учнів початкових класів(наказ Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 № 1362). та методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти (Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання

результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813).

Фіксацію результатів оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюють відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, що затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 №813, та роз'яснень до них, викладених у цьому документі в окремому розділі. Ведення класних журналів здійснюється в електронній системі, без дублювання інформації на паперових носіях.

У початковій школі не проводиться семестрове (проміжне) оцінювання навчальних досягнень учнів. Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Під час підсумкового оцінювання зіставляються навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітній програмі, з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формуального оцінювання.

Визначення підсумкової оцінки за рік вчителі визначають з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання. Підсумкову(річну) оцінку визначати з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання. Підсумкову (річну) оцінку фіксують у класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна», здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формуального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату.

У Свідоцтві досягнень у розділі «Характеристика навчальної діяльності» зазначається характеристика особистих досягнень, активність дитини, самостійна робота на уроці, співпраця з іншими учнями, тому в особовій справі учня/учениці характеристику не записують.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях (до листів МОНУ від 18.05.2018 № 2.2.- 1250, від 21.05.2018 № 2.2.-1255 "Методичні рекомендації щодо формувального оцінювання учнів 1 класу", наказів МОНУ від 27.08.2019 №1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання учнів другого класу», від 16.09.2020 №1146 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів третіх і четвертих класів Нової української школи»).

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Формувальне оцінювання здійснюють з метою отримання інформації про досягнення учнів задля прийняття рішень про наступні кроки в навчанні як учителем, так і учнем. Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- постійного педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів та коментарів самого учня, інших учнів, учителя;

- застосування різних прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття, розуміння, застосування учнями навчального матеріалу;

- визначення динаміки нарощування якісних показників результатів навчання у поточній навчальній діяльності;

- поточного аналізу змістового накопичення учнівського портфоліо; самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів; співбесід із батьками учнів задля врахування їх думки щодо особистісного розвитку та соціалізації тощо.

Оцінювання особистих досягнень учня відбувається вербально відповідно до шкали оцінювання у свідоцтві досягнень: має значні успіхи; демонструє

помітний прогрес; досягає результату з допомогою вчителя; потребує значної уваги і допомоги.

Вербальні оцінки (1-4-і класи) та рівневі (3-4-і класи) особистісних досягнень фіксуються у свідоцтві досягнень.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу та якості освіти. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Перелік і пропонований зміст освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовна – літературна: українська мова і література, іншомовна

Математична

Природнича

Технологічна

Інформатична

Соціальна і здоров'язбережувальна

Громадянська та історична

Мистецька

Фізкультурна

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у Типовій освітній програмі для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.

У початковому курсі мовно-літературної галузі виділено такі змістовні лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища». Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас - інтегрований курс «Українська мова».

2 клас - навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання»,

3 клас - навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

Освітня галузь «Іншомовна» реалізується через окремий предмет - «Іноземна мова» (англійська).

Освітня галузь "Математична" реалізується через окремий предмет, відповідно, - "Математика". Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

Освітні галузі «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична». Зазначені освітні галузі в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Освітня галузь «Інформатична» реалізується через окремий предмет, відповідно, - «Інформатика» з 2 класу.

Зміст технологічної освітньої галузі реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології». Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно- комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується окремим предметом «Фізична культура», мета і завдання якого реалізується за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна». Мистецька освітня галузь реалізується через предмети вивчення за окремими видами мистецтва: музичне мистецтво, образотворче мистецтво за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Національно-патріотичне виховання наскрізно пронизує весь освітній процес, органічно поєднує національне, громадянське, моральне, родинно-сімейне, естетичне, правове, екологічне, фізичне, трудове виховання та базуватися на національній історії, реалізовуватися з урахуванням пізнавальних можливостей та психологічно-вікових особливостей учнів

певного класу. Щодня в закладі освіти, проводиться загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії. Проводяться бесіди з учнями, про те, що держава та громадянське суспільство роблять усе можливе для відновлення миру та порядку в країні, відбиття зовнішньої агресії проти України, що лише в національній єдності та національній гідності наша сила й незламність. Обов'язковим елементом таких бесід є обговорення поведінки під час повітряних тривог, правил безпеки в умовах війни тощо.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Освітня програма початкової освіти Тернопільської ЗОШ І-ІІІ ст. №8 передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовними лініями з урахуванням вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань,

усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності: з 23 вчителів, які працюють у 1-4 класах:
 - старших вчителів – 8;
 - спеціалістів вищої категорії – 1;
 - спеціалістів I категорії – 3;
 - спеціалістів II категорії – 4;
 - спеціалістів – 7;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма початкової школи Тернопільської ЗОШ I-III ст. № 8 передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.